

jeg har ikke kunnet omtale den foreliggende Forsvarsplan uden i denne Henseende og paa dette Punkt at nedlægge en Protest. Naar der spørges om andre Muligheder og andre Forudsætninger for Opbyggelsen af vort Forsvarsvæsen, saa har jeg sagt, at det forekommer mig, at ogsaa i denne Henseende er der kjendelig stærke Fordomme. Den Mulighed, som vi tidligere herfra have udtalt, ikke fordi Thinget her eller dets Flertal i denne Henseende bestemt har fastholdt sin Kjærlighed, men fordi det forekom os, at ogsaa dette Forhold skulde holdes aabent, nemlig hvorvidt det ikke var tilraadeligt at lægge en større Vægt, om ikke en Hovedvægt paa Flaaden i Sammenligning med Hæren, — dette Spørgsmaal er berørt i Forsvarsplanen, men berørt paa en Maade, — som jeg gjentager det — vidner om stærke Fordomme. Saalænge der i Planen tales under Forudsætning af et Forsvar ved Hjælp af Hæren, enten udelukkende eller væsentlig, er man ikke bange for at se Virkeligheden under Dine, og det er den, at intet Forsvar er istand til at skabe os nogen Garanti, nogen Sikkerhed; men naar den Mulighed opstilles, at udvikle Flaaden, udvikle Søforvaret stærkere, og det da undersøges, hvorvidt vi ad denne Vej kunne naae et bedre Resultat, saa siges der, at selv ved en stærkere Udvikling af vor Flaade vil man ikke med Sikkerhed kunne holde en fjendtlig Landgang borte, og som Følge deraf frasælbes Forudsætningen. Det vil være indlysende for Enhver: her er Sol og Vind ikke delt lige. I det ene Tilfælde slaar man sig til Ro ved Manglen paa Sikkerhed, men saasnart Spørgsmaalet er om, hvorvidt det kunde være rigtigt, tilraadeligt, at lægge Hovedvægten paa Flaaden, afviser man denne Tanke, fordi man ikke er istand til at give nogen Sikkerhed ad den Vej. Lad os Alle være enige om, at Sikkerhed, absolut Garanti, vindes hverken ad den ene eller den anden Vej; men derfor var det dog vel muligt, at stærkere Grunde end dem, der ere udviklede i Forsvarsplanen, kunde tale for at lægge større Vægt paa Flaadens Udvikling end foreslaaet. Der er et andet Hovedpunkt, som Forsvarsplanen stiller tvivlsomt og det paa en for mig noget overraskende Maade. Vi have nemlig i tidligere Forhandlinger vænnet os til den Forudsætning, — det er Noget, der ligesom er overleveret fra Samling til Samling, og vi have atter og atter hørt det fremførte fra Sagskyndig; Side —, at 30,000 Mand ere nødvendige til Sjællands Forsvar, og man har givet os Grunde, som talte for, at det var netop dette Tal, der krævedes, at det ikke kunde være mindre, men at det heller ikke behøvede at være væsentlig større. Denne absolut sikre Fortrøstning til Tallet 30,000 har Forsvarsplanen her aldeles kastet over Ende. Jeg tror, at der er Meget, der taler for den Betragtning, der gjøres gjældende i denne nye Forsvarsplan; men jeg vil kun gjøre opmærksom

paa, at den aldeles kuldaster den tidligere Forudsætning. Det hedder nemlig Side 1681 i Tillæg A. øverst paa Siden, idet der er Tale om, hvorvidt man bør lægge en større Vægt paa Hæren: „Det vil dog altid blive tvivlsomt, om det vil lykkes at faae hele Hæren koncentreret, og i ethvert Tilfælde kan det ikke være afgjørende, om vor Hær er 10,000 Mand større eller ikke; er vor Hær større, giver Fjenden sin Expedition et tilsvarende større Omfang; det kan aldrig have nogen Vanskelighed for en Fjende, der overhovedet kan og vil anvende Noget paa at undervinge Danmark, at sende en Hær, der i ethvert Tilfælde er vor væsentlig overlegen.“ Man vil altsaa se, at hermed forsvinde de 30,000 Mand; om det derefter bliver 20,000 Mand eller gaar op til 40,000, er, som jeg fra Begyndelsen sagde, Spørgsmaal om en Gradsforskjel; der kan ikke længere, forsaavidt man følger Regjeringens Forudsætning, opstilles nogen absolut Formel.

Jeg har her nævnt nogle af Hovedpunkterne i selve Forsvarsplanen. Jeg vender mig nu til selve den foreslaaede Ordning af Hæren, og jeg nævner da, at den Forberedelse, der var givet Sagen i Kommissionen, i visse Henseender havde ført til ret overraskende Resultater med Hensyn til Enkelthederne. Der er den Mærkelighed ved dette Forslag, som naturligvis ikke kan være Andet end smigrende for Folkethingets Flertal og for dem, der have redigeret de Forslag, der tidligere ere udgaaede herfra, at afskillige af de Forslag, der ere opstillede herfra, ere adopterede fra Regjeringens Side. Men jeg skal dog ogsaa fremhæve den Mærkelighed, at det just ikke er de Punkter af den herfra foreslaaede Ordning, som egentlig omfattedes med nogen overdreven Sympathi fra vor Side. De vare Konsekventer af hele den foreslaaede Ordning, der medførte, at vi maatte opstille disse Punkter; men jeg vil indrømme, at jeg i alt Fald for mit Bedkommende ingenlunde har været blind for Svagheden ved afskillige af de Ting, vi herfra have gjort gjældende. Jeg kan imidlertid ikke Andet end gjøre opmærksom paa, at de Forslag, som i sin Tid ere udgaaede herfra, ikke maa have været rent grebne ud af Luften. Thi der er den Mærkelighed tilføiede, at afskillige, ja de allerfleste af de Enkeltheder, Folkethingets tidligere Forslag indeholdt, Tid efter anden have været optagne af de respektive Regjeringer, snart paa et Punkt, snart paa et andet. Der vil altsaa ikke være noget af disse Punkter, der i og for sig er uantageligt; men det er kun, naar de komme sammen som Helhed, at man finder dem uantagelige. Jeg skal nu først nævne de Punkter i det foreliggende Forslag, i hvilke Regjeringsforslaget paa en iøvnefaldende Maade stiller sig fra de Sagskyndiges tidligere Opfattelse af disse Forhold. Forslaget gaar ud paa at danne Rekrutbatailloner paa 225 Mand. Jeg